

Mandat og prosjektbeskrivelse – forankring av temastrategi for bibliotekutvikling

Her fremmes mandat for oppstart av arbeidet til arbeidsgruppe for temastrategi bibliotekutvikling.

Bakgrunn

Fylkestinget besluttet 17.2.2021 at Viken fylkeskommune utvikler følgende temastrategier innen rådsområdet kultur og mangfold i 2021: Temastrategi for kunst og kultur, Temastrategi for frivillighet og Temastrategi for bibliotekutvikling.

Temastrategiene skal være gjeldende fra 2022-2025 og kan ha tilhørende toårige handlingsplaner, alternativt kan Økonomiplan og budsjett fungere som handlingsplan. Temastrategiene erstatter følgende gjeldende strategier og planer: Kunst og kulturstrategi for Buskerud 2019-2022, Kulturplan Akershus 2016-2023, Bibliotekstrategi for Buskerud 2015- 2020. Det legges opp til en god og koordinert medvirkningsprosess i utarbeidelse av temastrategiene.

Tidsplan og formell forankring

Strategien skal fremmes som oppstartvedtak i fylkesrådet i april. I oppstartvedtaket skal det synliggjøres innsatsområder og ambisjonsnivå og tas stilling til nødvendige avgrensninger. Vedtaket skal på en tydelig måte vise sammenhenger og synergieffekter ved å utvikle en temastrategi for bibliotekutvikling. Det er viktig at det sikres god involvering av medvirkningsorganene i prosessen.

Strategien skal vedtas i desember 2021 og må innlemmes i økonomiplanprosessen 2022-25. Det tas sikte på at strategien skal ha toårige handlingsprogram, gjeldende fra 2022. Handlingsprogrammet må sees i sammenheng med regionale planer, gjeldende fra 2023.

Mål for strategien

Strategien skal bidra til at bibliotekene i Viken imøtekommer ønsker og behov hos innbyggere og i lokalsamfunn.

Andre relevante mål kan være å:

- styrke bibliotekene som møteplass og stedsutvikler
- fremme motivasjon til å lese blant nye og gamle bibliotekbrukere
- legge til rette for kunnskapsformidling i bibliotekene
- bidra til å øke bibliotekenes digitale tilbud

Andre mål i strategien

- Strategien skal vise hvilket ambisjonsnivå Viken har for bibliotekutviklingen og bidra til en god samhandling mellom forvaltningsnivåene
- Strategien skal bidra til at Viken fylkeskommune oppfyller fylkeskommunens ansvar på bibliotekområdet i henhold til Lov om folkebibliotek
- Strategien skal bidra til rådsområdet er bevisst sin egen rolle og ansvar, og at det etableres et godt samarbeid på tvers
- Strategien skal gi oversikt over vedtatte samfunns mål og peke ut innsatsområder
- Strategien skal bidra til at bibliotekpolitikken utvikles til også å nå målene i regionale planer
- Strategien skal bidra til at Viken fylkesbibliotek er en synlig utviklingsaktør og en tydelig samarbeidspartner i Viken fylkeskommune

Avgrensninger

- Strategien skal avgrenses mot andre eksisterende og planlagte temastrategier og handlingsprogrammer
- Strategien skal avgrenses mot arbeidet med de nye regionale planene
- Strategien skal gjelde for fylkeskommunens egne virkemidler

Føringer

De viktigste føringene for arbeidet

- Regional planstrategi
- Fylkesrådets plattform
- FNs bærekraftmål
- Gjeldende regional plan for kultur Østfold

Andre viktige føringer

- Nasjonal bibliotekstrategi (2020-23)
- Eksisterende kunnskapsgrunnlag og relevante styringsdokumenter i Viken
- Økonomiske rammer

Føringene gjelder både for innhold i temastrategien og for tiltak i handlingsprogrammene som utvikles.

Arbeidsprosesser

- Gjennomgang av eksisterende føringer
- Gjennomgang av eksisterende kunnskapsgrunnlag
- Innhenting av nytt kunnskapsgrunnlag
- Gjennomgang av behov og ønsker i eget rådsområde og andre relevante rådsområder
- Medvirkningsprosesser i folkevalgte organer og i biblioteksektoren
- Utarbeidelse av temastrategi som følger målstrukturen i regional planstrategi
- Utarbeide handlingsprogram for 2022-24

Ansvar

Rådsområde kultur og mangfold, Viken fylkesbibliotek er ansvarlig for bibliotekutvikling og vil lede arbeidet med temastrategien. Ressurser fra rådsområdet kultur og mangfold og andre relevante rådsområder trekkes inn ved behov.

Styringsgruppe:

1. John Arve Eide, fylkesdirektør for kultur og mangfold
2. Heidi Hovemoen, avdelingssjef, fylkesbibliotek
3. Jon Endre Røed Olsen, avdelingssjef kunst og kultur
4. Rune Winum, avdelingssjef frivillighet, friluftsliv, idrett og integrering

Arbeidsgruppe

1. Heidi Hovemoen, avdelingssjef Viken fylkesbibliotek

2. Karianne Albrigtsen Aam, seksjonsleder Viken fylkesbibliotek
3. Cathrine Undhjem, seksjonsleder Viken fylkesbibliotek
4. Kristine Mesgrahl, rådgiver, Viken fylkesbibliotek

Ressursgruppe:

Ressurser fra rådsområdet kultur og mangfold og andre relevante rådsområder trekkes inn ved behov. I tillegg vurderes det om bibliotekansatte fra videregående skoler og folkebibliotek skal trekkes inn i arbeidet. Det vil lages en plan for denne involveringen. Det er viktig med administrativ forankring av strategien og at de som skal ha nytte av den, involveres i utarbeidelsen.

Medvirkning

Vikens egne medvirkningsorganer og brukerråd involveres og inviteres til å komme med innspill i prosessen. Det er også viktig å trekke inn relevante aktører som er relatert til fylkeskommunens virkemiddelapparat som jobber med bibliotekutvikling. Der interessentene er sammenfallende med de andre temastrategiene som skal utvikles i rådsområdet skal det legges opp til en koordinert prosess.

Det kan for eksempel være innspillmøter der vi skisserer temastrategiens innhold og satsingsområder og ber om tilbakemeldinger, eller strategiverksteder der vi bruker samskaping som metode.

Fremdriftsplan og milepæler

Måned	Aktivitet	Ansvar
Mars	Utkast til mandat	Arbeidsgruppe
Mars	<p>Orientering og oppstart.</p> <p>Produsere saksframlegg om oppstartvedtak til fylkesrådet som skal godkjennes av styringsgruppen.</p> <p>Produsere ledergruppenotat til ledergrupper om oppstart av strategiarbeidet på rådsområdet.</p>	Arbeidsgruppe Styringsgruppe
April	<p>Notat i Ledergruppe Viken: 13. April.</p> <p>Sak i fylkesrådet xx april.</p> <p>Styringsgruppe opprettes etter vedtak om oppstart i fylkesrådet.</p> <p>Oppstartsmøte mellom prosjektgruppe og styringsgruppe. Formål: etablere styringsgruppen</p>	Arbeidsgruppe Arbeidsgruppe Arbeidsgruppe Arbeidsgruppe

	<p>formelt og godkjenne mandat for arbeidet.</p> <p>Oppstart i arbeidsgruppa, planlegge arbeidsfase 1 og 2.</p> <p>Orienterer styringsgruppe om videre prosess.</p> <p>Ta kontakt med fylkestingets sekretariat, be om å komme i medvirkningsorganene i mai (muntlig orientering og innhenting av innspill.</p>	<p>Arbeidsgruppe</p> <p>Arbeidsgruppe</p> <p>Arbeidsgruppe/styringsgruppe</p>
Mai – august	<p>Arbeidsfase 2</p> <p>Medvirkningsprosess i komité for kultur for alle tre temastrategier.</p> <p>Medvirkningsprosess for aktuelle interessenter i Viken-samfunnet.</p> <p>Utkast til strategi skrives. Referater sendes styringsgruppe etter hvert arbeidsmøte.</p>	<p>Arbeidsgruppe/styringsgruppe</p> <p>Arbeidsgruppe/styringsgruppe</p> <p>Arbeidsgruppe</p>
August	<p>Utkast til strategi sendes ut på høring til aktuelle interessenter i Viken-samfunnet, Nasjonalbiblioteket og fylkesbibliotekene. Alle innspill vurderes og relevante innspill tas inn i strategien.</p> <p>Utkast til strategi sendes ut på høring til alle rådsområder for evt. Innspill.</p> <p>Vedtak i Viken ledergruppe før sak og strategi forelegges fylkesrådet.</p>	<p>Arbeidsgruppe</p> <p>Arbeidsgruppe/styringsgruppe</p>
September	<p>Utkast til strategi ferdigstilles og oversendes til behandling i fylkesrådet.</p>	<p>Arbeidsgruppe</p>

	Handlingsprogram utarbeides parallelt med budsjettarbeidet.	
Oktober	Behandling av sak om temastrategi og strategi for bibliotekutvikling i fylkesrådet før oversendelse til fylkestinget.	Arbeidsgruppe/styringsgruppe
November	Handlingsprogram ferdigstilles og oversendes fylkesråd for behandling i desember og vedtak i fylkestinget i januar 2022.	Arbeidsgruppe
Desember	Sak om temastrategi og strategi for bibliotekutvikling vedtas i fylkestinget.	Arbeidsgruppe/styringsgruppe